

PARAÍSO ANTZERKIA

KUTXARTEAN

UNITATE PEDAGOGIKOA

Babesleak

Laguntzailea

Eskena eta TeVeoko kidea

Jarraiguzu

SOS
Sense [of]
Sharing

Cofinanciado por
la Unión Europea

GOBIERNO DE ESPAÑA

MINISTERIO DE CULTURA Y TURISMO

inaem

TEATRO ANTZOKIA
PRINCIPAL
VITORIA-GASTEIZ

TEATRO
JUAN BRAVO

TE
VEO

AURKIBIDEA

0. LIBURUAK, ARBELA ETA... ANTZERKIA

1. IKASGELAN IKERTZEN. Antzokira joan aurreko jarduerak.

Sarrera. Izotza apurtzen. *PAKETE BAT IRITSI DA (15min.)*

1.1. Dinamika. *Denak ontzian! (50min.)*

1.2. Dinamika. *Jarraibideak (30 min)*

1.3. Dinamika *"Kutxa irekien" jardunaldia*

2. IKASGELATIK ANTZOKIRA. Obra eszeniko bat ikusteko esperientzia.

3. PUNTU ETA JARRAI. Antzokira joan ondorengo jarduerak.

Dinámica 3.1. *Elkarrekin ilargira (40min)*

Dinámica 3.2. *Laguntasun testa (30min.)*

Dinámica 3.3. *Badaukagu zer esan(40min.)*

Dinámica 3.4. *Última gran acción... amistosa. (20min.)*

3.3 Jarraituko du...

0. LIBURUAK, ARBELA ETA... ANTZERKIA

Testu hau irakurtzen hasi bazara, ikasgelan lan egiteko orduan dituzun tresnak baino gehiago izango nahi zenituzkelaren seinale.... Liburuak, arbela eta oraingoan...antzerkia eta dantza batera! Zergatik ez? Antzerkia tresna bikaina izan daiteke jakin-nahiak pizteko, beste begirada batzuk aurkitzeko eta gorputza ikasgelako lanaren ardatz bihurtzeko.

Hemendik egun batzuetara **Paraiso Antzerkia** konpainiaren **Kutxartean** ikuskizuna ikustera joango zarete. Ikuskizun honek jolasaz gozatzerako gonbidatzen gaitu, lagunarteko zailtasunak gainditzera eta beste gizaki batzuekin batera edozein amets lor daitekeela irudikatzen.

Hezkuntza-unitate honek obrara hurbiltzen lagunduko dizu, eta ikasteko eta hunkitzeko arazoak emango dizkizun toki batera bidaiatzen lagunduko dizu. Irakurri eta zurea egin, jarraitu hasieratik amaierara, moztu edo geratu gehien gustatzen zaizun zatiarekin. Izan ere, dakizunez, hezkuntzan ez dago formula magikorik, ikasle guztiak ez dira berdinak, eta ez gara beti modu berean sentitzen. Horregatik, garrantzitsua da zuk, irakasle zaren aldetik, proposamen hau zure ikasgelan lurreratzea, ikasleen ahotsak entzunez eta dinamika bakoitza zuen errealitate partikularrera egokituz. Animatzen zara?

1. IKASGELAN IKERTZEN. Antzokira joan aurreko jarduerak.

Sarrera. Izotza apurtzen. *PAKETE BAT IRITSI DA (15min.)*

Gaur norbaitek gelako atea jo du, zuen ikastetxera pakete bat iritsi da zuen ikasturteko ikasleei zuzenduta. Kutxarekin batera gutun bat doa. Teatro Paraiso konpainia da bidaltzailea. Honela dio:

Kaixo, lagunak.

Badakigu laster antzokira etorriko zaretela Kutxa artean ikuskizuna ikustera.

Ordura arte, mesede bat eskatuko dizuegu. Hemen uzten dizkizuegu gure etxea, gure hegazkina eta gure itsasontzia. Zaindu, mesedez. Haiekin abentura asko bizi izan ditugu, une zoragarriak igaro ditugu eta.

Eta, noski, zuek ere goza dezakezue!

Laster ikusiko dugu elkar.

Bartholomeus eta Komino.

Utzi kaxa lurrean, ikasgelaren erdian, eta eskatu ikasleei hurbiltzeko. Ireki kontu handiz eta begiratu barruan.

Kutxa hutsik dago!

Hitz egin ikasleekin:

Non dago etxea? Eta hegazkina? Eta ontzia? Zertarako uzten digute kutxa bat hutsik? Nola bihur dezakegu etxe? Beste edozer izan daiteke?

Galdera horiei erantzuteko, honako dinamika hau erabil dezakezue: Utzi kaxa lurrean ikasgelaren erdian eta eseri haren inguruan. Ikasle bakoitzak edo bikoteka nahiago baduzue, kutxa hori zertan bihurtu daitekeen pentsatu behar du; etxe bat, garraiobide bat, beste objektu bat... Jolas honetan bikote horrek kaxa manipulatu behar du beste ikasleek asmatu dezaten irudikatu dutena.

Horretarako, kutxa mugitu dezakete, barruan sartu, eta mugimendu eta soinu desberdinak egin ditzakete.

Dinamika amaitzean, eskatu ikasleei kartoizko kutxa bat ekartzeko hurrengo egunerako. Kutxa handi eta huts bat. Agian ikastetxean bertan bat baino gehiago aurki dezakezue.

1.1. Dinamika. *Denak ontzian!* (50min.)

Aurreko ariketan gure irudimenaren bidez kutxa bat beste edozer gauza bihur dezakegula egiaztatu genuen, eta garrantzitsuena, jolastu eta primeran pasa dezakegula elementu sofistikatuak izateko beharrik gabe.

Orain, pixka bat lagunduko diogu gure irudimenari, eta gure kutxak benetan nahi dugun hortan bihurtuko ditugu.

Ikasle bakoitzak bere aldetik egingo duen dinamika da. Bakoitzak bere kaxa imajinatzen duena bihurtu behar du: etxe bat, itsasontzi bat, hegazkin bat, tren bat...

Horretarako, material errazak izan beharko dituzue gertu, hala nola koloretako paperak, zinta itsaskorra, guraizeak, kola, argizariak, errotuladoreak, sokak... eta eskura duzuen eta zeregin horretarako baliagarria izan dakizukeen guztia.

Kutxa artean piezaren hurrengo irudiek elementu sinpleekin kutxa bera hamaika proposamen desberdin nola bihurtzen den erakusten dizuete. Jakina, Bartholomeus eta Kominoren (Kutxartean obraren pertsonaiak) esperientzia, funtsezkoa da denok aldaketa horiek ziurtasunez ikus ditzagun.

1.2. Dinamika. Jarraibideak (30 min)

Sortu dituzuen eraikuntzak harrigarriak dira. Ezin dira ikasgelan geratu... munduari erakutsi behar zaizkio eta munduari esan behar zaio nola egin ditzakeen bere ontziak, autoak edo nahi duena.

Horretarako, zuen eraikuntzarekin batera, jarraibideen eskuliburu bat eranstea proposatzen dizuegu, nola egin duzuen zehazteko. Urratsez urrats, beharrezko materialak... eta antzeko eraikuntza bat egiteko jakin behar dena.

Zertan datza jarraibideen eskuliburua? Ziur aski bat baino gehiago ikusi duzue etxean altzariren bat muntatu behar izan denean edo aparatu berri bat martxan jarri behar izan denean. Ez du zertan oso luzea edo koropilatsua izan behar. A3 orri bat erabil dezakezue eta erditik tolestu. Orrialde batean, erabili dituzuen material guztien zerrenda egin, eta bestean, eraikitzeko jarraitu dituzuen urratsak. Marrazki bidez edo esaldi errazak idatziz egin dezakezue.

1.3. Dinamika "Kutxa irekien" jardunaldia

Behin eraikuntza eta jarraibideen eskuliburua amaituta, eskolako pasilora edo hallera atera ditzakezue guztiak, eta ikusgai utzi, gainerako ikasleek gozatu ahal izan dezaten eta sorkuntza-prozesuaz ohar daitezten. Horien ondoan, aurreko egunean zuen gelara iritsi zen lehen kutxa eta Teatro Paraiso konpainiaren gutuna jar ditzakezue. Horrela jakingo dugu nondik datorren ariketa hau. Gainera nola jarraitzen duen jakin nahi dugu!

2. IKASGELATIK ANTZOKIRA. Obra eszeniko bat ikusteko esperientzia.

Kutxartean

Testuaren egilea: ROSA A. GARCÍA SARDON

Helbidea: TOMAS FDEZ. ALONSO

Ikuskizunaren iraupena: 60 min

Musika: Zuzenean

Interpreteen kopurua: 3

Antzezleak: Xabier Artieda, Xabier Flamarique, Aritz Bengoa

3. PUNTU ETA JARRAI. Antzokira joan ondorengo jarduerak.

Antzokiko bisita gogoratuz...

Zer iruditu zaizue Kutxartean? Eta Bartolomeus eta Komino? Zein da beraien istorioa? Beraien kaxen aukera guztiei erreparatu diezue? Zer arazo dago haien artean? Bizi izan al duzue inoiz antzeko istoriorik zuen lagunaren artean?

3.1 Dinamika. **Elkarrekin ilargira!**

Baliteke Bartolomeus eta Cominoren abenturak ezagutu ondoren zuen lagunik onena hartu eta elkarrekin bidaia bat egiteko gogoia izatea... ilargiraino, behar izanez gero!

Horregatik, zuen aurreko eraikuntzetatik abiatzera gonbidatzen zaituztegu, bikoteka, berri bat sortzeko. Eraikuntza berri bat, zeinean bakoitzaren ideiak eta ideia bat jasoko dituzuen, azkenean suziri, espazio-ontzi... bihurtuko dena, edo zuen irudimenak esaten dizuena.

Behin eraikita, harekin jolastu zaitezke, eta bidaia bat imajinatu konpainian, ibilbidea, zailtasunak, aurkikuntzak, bidaiariak... elkarrekin eta elkarrekin bidaiatzearen plazeraz gozatzeko denbora, urrunago iristeko.

3.2. Dinamika **Adiskidearen testa**

Adiskidetasuna da Kutxartean piezaren gai nagusia. Pertsonaien bizitza jolasaren, bizikidetzaren, eguneroko borroken eta adiskidetzaren artean gertatzen da. Ezaguna egiten zaizue?

Hurrengo dinamikek ideia hori, adiskidetasuna, lantzen lagunduko digute. Gure egunerokotasunari erreparatuko diogu, gure inguruko pertsonari, gure arteko harremanari, portaerei..., gure bizitza benetan hobe eta dibertigarriagoa egiten duenari balioa emateko.

<i>Badakizu sekretu bat gordetzen?</i>	
Zure ogitartekoaren erdia emango zenidake?	
Utziko didazu beste batzuen laguna izaten?	
Besarkada bat emango zenidake?	
Jolastokian jolastu nahi duzu nirekin?	

Beti esaten duzu gaizki iruditzen zaizuna?	
Azterketan kopiatu zaitzaket?	
Lagun asko dituzu?	
Sarritan haserretzen zara lagunekin?	
Urduri jartzen zaituzte galdera hauek?	

Galdera sorta hau adiskidetasunari buruzkoa da. Galdera sinpleak dira, guztiok egunerokoan bizi ditugun gaietara heltzen dietenak, eta modu desberdinetan bizi ditugunak. Galdetegi honen bidez ikasleen arteko harremanei buruzko gaiak sortzea da asmoa, taldean komentatu eta lan egin ahal izateko.

Inprimatu galdetegi hau eta banatu kopia bana ikasle bakoitzari. Gelan espazio librea utzi eta mahaiak eta aulkiak aldentu, denak lasai mugitu ahal izateko.

Galdetegia eta boligrafo bat eskuan, ikasleak askatasunez mugituko dira, eta aldi bakoitzean beste ikaskide bat aurkituko dute. Norbaitek topo egiten duten bakoitzean galderetako bat egin beharko diote (nahi dutena); erantzuna baiezkoa bada, ikaskidearen izena jarriko dute galdera horren laukian. Bestela, beste norbait bilatu beharko dute norbaitek baietz esan arte.

Horrela, galdera bakoitzean izen ezberdina lortu arte.

Dinamika amaitu ondoren, gertatutakoa taldean komentatu dezakezue. *Zer moduz joan da? Zer iruditu zaizue? Gustatu al zaizue dinamika? Nola sentitu zarete?*

Orain, errepasatu ozen galdera-sortako galdera bakoitza, eta komentatu pentsatzen duzuen gai bakoitzari buruz. Askotan, ez dago erantzun zuzenik. Beste batzuetan, erantzuna ez da baiezkoa edo ezezkoa... baina interesgarriena gainerako taldekideen iritziak entzutea eta bakoitzak bere esperientziatik hitz egin ahal izatea da.

Azkenik, idatzi arbelean elkarrizketa honetan gehien gustatu zaizkizuen hitzak, ideiak, esaldiak. Talde honetan adiskidetasunak suposatzen duenaren laburpen txiki bat izango litzateke, baita hurrengo dinamika gauzatzeko lagunduko digun materiala ere...

Dinámica 3.2. **Baditugu gauzak esateko (40min.)**

Ariketa honetarako, lehenengo dinamikan soberan geratu zaizkizuen kartoi-zatiak berreskuratu beharko dituzue. Koloretako errotuladoreak edo argizariak eta zinta itsaskorra ere beharko dituzue.

Irakurri berriro aurreko dinamikako zerrendan jasotako hitzak eta esaldiak. Eta, bikoteka edo hirunaka, pentsatu esaldi hori nola bihurtu daitekeen kartel deigarri batean. Pentsatu tipografian, ondoan dituen marrazkietan...

Kartela amaitutakoan, kartoizko kutxetatik zati luze bat moztu dezakezue, kartel bakoitzaren atzeko aldean itsasteko eta eskuekin eusteko.

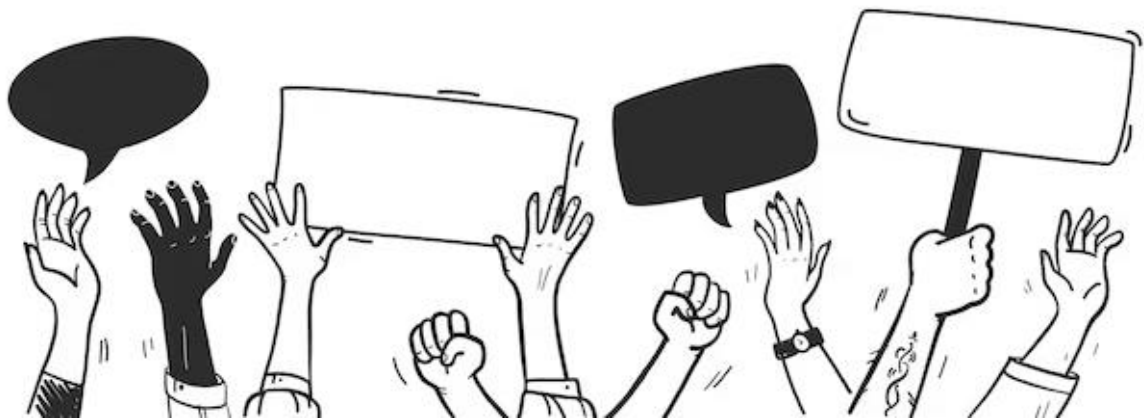
Badauzkazue tresnak adiskidetasunari buruz munduari esan behar dizkiozuen gauza guztiak besteekin partekatzeko. Unitate honekin amaitzeko, azken ekintza handia besterik ez zaizue geratzen.

3.3 dinamika. Azken ekintza handia... lagun artekoa. (20 min)

Azken saio hauetan, ikasgelan zein antzerkian, material sinpleekin ikasi eta gozatu ahal izan duzue, hala nola kartoiarekin, eta nola ez, kasu hauetan beti beharrezkoa, zuen irudimenarekin.

Adiskidetasuna izan da Bartolomeus eta Kominoren abenturetan eta egin dituzuen dinamiketan presente dagoen gaia. Lan honen emaitza gisa, artefaktu zoragarri batzuk dituzue, zuen zentroan ikusgai izan dituzuenak, eta kartel batzuk ere, munduari lagunarteko mezuak erakusteko. Aktibatzeko ordua da!

Zuen ikastetxean paseo txiki bat ematera gonbidatzen zaituztegu, ikasgelatik patiora, adibidez. Zuen eraikuntzetan muntatuta eta kartelak zuekin eramanez. Gainerako ikasleek lagunarteko manifestazio txiki honetan ikus dezatela zer pentsatzen duzuen eta zer sortu duzuen. Osatzeko, gustukoena duzuen abesti bat aukeratu eta bozgorailu batekin eraman dezakezue, zuen ibilaldiko soinu-banda izan dadin.

3.3 Jarraituko du...

Dakizuenez, kartoiak aukera asko ditu. Eraikuntza-material gisa, marrazketarako euskarri gisa edo bururatzen zaigun guztirako erabil daiteke.

Horregatik, artista askok eta askok lanerako material nagusitzat aukeratzen dute. Hemen uzten dizuegu kartoiarekin lan egiten duten bost artista agertzen diren webgune bat. Ikusiko duzue, haien lanak guztiz desberdinak dira.

Material horrekin lan egitea gustatu bazaizue, ideia bat baino gehiago emango dizkizue. Hori bai, izan ezazue zuen lagunen bat aurrera eramateko!

<https://kartox.com/5-artistas-que-hacen-arte-con-carton>

